

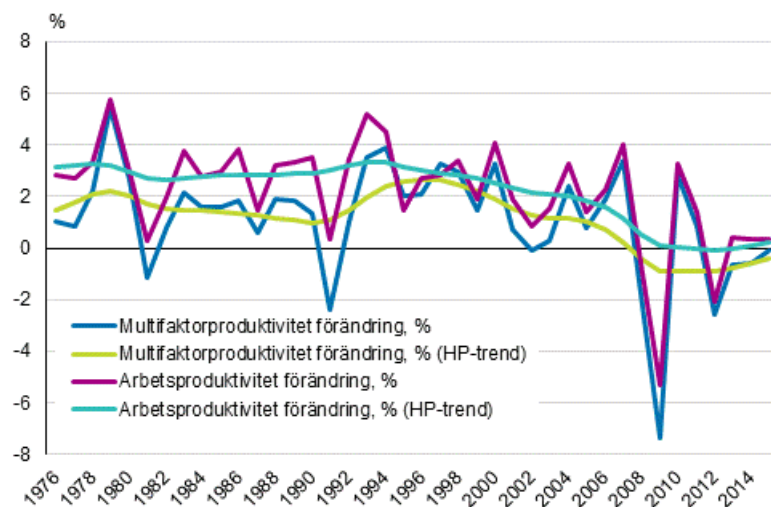
Lönsamhetsundersökningar 2015

Produktivitetsutvecklingen i samhällsekonomin 1976–2015

I lönsamhetsundersökningarna som baserar sig på förändringarna i volymen av förädlingsvärdet har man beräknat förändringarna i arbets- och totalproduktiviteten inom samhällsekonomin. Arbetsproduktiviteten utgörs av kapitalintensitet, förändring i arbetsinsatsens struktur samt totalproduktivitet. Totalproduktiviteten däremot fås då man från förädlingsvärdet drar av bidragen av arbets- och kapitalinsatserna. I samband med detta års offentliggörande rapporteras utöver uppgifterna från tidigare år också bidragen av olika delfaktorer inom kapitalinsatserna. Bidragen har beräknats skilt för ICT- och FoU-medel, maskiner och apparater, bostadsbyggnader och andra kapitalmedel. Uppgifterna finns i Statistikcentralens databastabeller.

Förändringen i volymen av förädlingsvärdet, som bygger på de preliminära uppgifterna i nationalräkenskaperna, blev svagt positiv år 2015 efter tre år av minskning och uppgick till 0,1 procent. Förädlingsvärdets genomsnittliga volymförändring åren 2012–2014 var -1,3 procent. Tillväxttakten för arbetsproduktiviteten, som bygger på de preliminära uppgifterna om förädlingsvärdets volym i nationalräkenskaperna, var 0,3 procent inom hela samhällsekonomin år 2015 och 0,3 procent år 2014. Förändringen av totalproduktiviteten inom samhällsekonomin var -0,1 procent år 2015, då den var -0,6 procent år 2014.

Produktivitetsutvecklingen i hela samhällsekonomin 1976-2015, %

Den långsiktiga trendförändringen (beräknat med Hodrick-Prescott-filtret) visar att tillväxttakten för arbetets produktivitet inom hela samhällsekonomin har avtagit kraftigt från drygt tre procent under mitten av 1990-talet till 0,3 procent år 2015. Även om årstillväxten för enskilda år (2000, 2004, 2007 och 2010) har varit omkring 3–4 procent, har trenden för arbetsproduktiviteten ändå varit sjunkande sedan mitten av 1990-talet. Efter år 2008 har förändringsprocenten för arbetsproduktiviteten varit mycket nära noll. I synnerhet den kraftiga minskningen av totalproduktiviteten har inverkat på minskningen av arbetsproduktiviteten efter mitten av 1990-talet. Förändringen av arbetsinsatsens struktur har haft en liten effekt på arbetsproduktiviteten under den aktuella perioden, medan kapitalintensitetens effekt har varit klart positiv. Under perioden 1995–1999 var effekten av kapitalintensiteten ännu i genomsnitt kring noll, medan bidraget har varit i genomsnitt kring 0,7 procentenheter under 2000-talet.

Den långsiktiga trendförändringen för totalproduktiviteten (beräknat med Hodrick-Prescott-filtret) visar att totalproduktivitets genomsnittliga årstillväxt var ungefär 1–2 procent under åren 1976–1990. Under början av 1990-talet ökade totalproduktiviteten klart och var som högst över 2,5 procent under mitten av 1990-talet. Efter år 2000 har trendtillväxten för totalproduktiviteten varit klart nedåtgående. Den genomsnittliga tillväxttakten för totalproduktiviteten under åren 2000–2007 var ännu 1,6 procent. Åren 2008–2015 var den genomsnittliga årsförändringen för totalproduktiviteten i genomsnitt -1,2 procent.

Det bidrag som förändringen av arbetsinsatsens struktur hade på ökningen av förädlingsvärdet var som kraftigast under början av 1990-talet, i genomsnitt 0,7 procentenheter per år under åren 1990–1994. Efter det är effekten av strukturförändringens bidrag liten. Bidraget har varit i genomsnitt 0,1 procentenhet under perioderna 1995–1999, 2000–2007 och 2008–2015.

Den effekt som kapitalinsatsens bidrag hade på ökningen av förädlingsvärdet var åren 1976–1990 i genomsnitt 1,1 procentenheter per år. Under 1990-talet minskade effekten till i genomsnitt 0,5 procentenheter per år. Åren 2000–2007 var den genomsnittliga effekten av kapitalinsatsens bidrag 1,0 procent och åren 2008–2015 i genomsnitt 0,5 procent, vilket motsvarar den genomsnittliga årsförändringen under 1990-talet.

Bidraget av arbetade timmar till förändringen av förädlingsvärdet sjönk kraftigt under depressionen på 1990-talet. Under perioden 1991–1994 var den genomsnittliga årsförändringen -3,1 procentenheter. Under åren 1995–2007 var den genomsnittliga årsförändringen när det gäller arbetade timmar 0,9 procentenheter. Under åren 2008–2015 blev den genomsnittliga årsförändringen för arbetade timmar åter negativ, dvs. -0,3 procentenheter.

Tabellen presenterar den genomsnittliga årsförändringsprocenten för totalproduktiviteten samt arbetsproduktiviteten under olika perioder. I tabellen presenteras dessutom bidraget av kapitalinsatsen, arbetade timmar och förändringen i arbetsinsatsens struktur till ökningen av förädlingsvärdet samt bidraget av förändringen i kapitalintensiteten och förändringen av arbetsinsatsens struktur till ökningen av arbetsproduktiviteten.

Genomsnittlig tillväxt för hela samhällsekonomin produktivitet, 1976-2015*

	1976-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2007	2008-2015	2015 ¹⁾
Förädlingsvärdets volym, förändring %	3,4	-0,7	4,7	3,4	-0,9	0,1
Total kapitalinsatsens kontribution, %	1,1	0,3	0,8	1,0	0,5	0,3
Arbetade timmar kontribution, %	0,3	-3,1	1,4	0,6	-0,3	-0,1
Arbetsinsatsens kvalitetets kontribution, förändring %	0,3	0,7	0,1	0,1	0,1	0,0
Multifaktorproduktivitet kontribution, %	1,7	1,5	2,3	1,6	-1,2	-0,1
Kapitalintensitetens kontribution, %	1,0	1,3	0,0	0,7	0,8	0,4
Arbetsproduktiviteten, förändring %	2,9	3,4	2,5	2,4	-0,3	0,3

1) Siffrorna för åren 2014 och 2015 baserar sig på preliminära uppgifter.

De produktivetsmätare som presenteras i den här statistiken baserar sig på KLEMS-metoden och samma rådata som EUKLEMS. Mer information finns i metodbeskrivningen för statistiken (på finska).

Innehåll

Förfrågningar

Janne Eskelinen 029 551 2316

Natalia Lindberg 029 551 3361

Ansvarig statistikdirektör:

Ville Vertanen

kansantalous@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Lönsamhetsundersökningar 2015, Statistikcentralen.